

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
КАФЕДРА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ТА УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

2014/року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Управління навчальною та виховною діяльністю

Спеціальність 8.18010020 «Управління навчальним закладом»

Інститут суспільства

2014-2015 навчальний рік

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Київський університет імені Бориса Грінченка

Інститут лідерства та соціальних наук

Кафедра управління навчальним закладом

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

«Управління навчальною та виховною діяльністю»

спеціальність 8.000009 «Управління навчальним закладом»
освітньо-кваліфікаційний рівень – магістр

за вимогами кредитно-модульної системи

Київ 2010

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**Київський університет імені Бориса Грінченка****Інститут лідерства та соціальних наук****Кафедра управління навчальним закладом**

«Погоджено»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

_____ О.Б. Жильцов

«Затверджено»

Вченою радою Інституту
лідерства та соціальних наук
Протокол № 11 від 15.09.2010р.Вчений секретар
_____ С.В.Виноградов**Робоча навчальна програма****«Управління навчальною та виховною діяльністю»**

спеціальність 8.000009 «Управління навчальним закладом»

освітньо-кваліфікаційний рівень – магістр

«Ухвалено»

на засіданні кафедри управління
навчальним закладом

Протокол № 1. від 01.09.2010 р.

Завідувач кафедри _____ О.М. Іваницька

Київ – 2010

УДК –
ББК –

«Управління навчальною та виховною діяльністю». Робоча навчальна програма. – К.: Видавництво Київського університету імені Бориса Грінченка, 2010. – 52 с.

Укладачі:

Бабарика Світлана Петрівна,
старший викладач кафедри управління навчальним закладом Інституту
лідерства та соціальних наук Київського університету імені Бориса Грінченка
Линьова Ірина Олексіївна,
старший викладач кафедри управління навчальним закладом Інституту
лідерства та соціальних наук Київського університету імені Бориса Грінченка
Панченко Алла Гнатівна,
старший викладач кафедри управління навчальним закладом Інституту
лідерства та соціальних наук Київського університету імені Бориса Грінченка

Рецензент:

Іваницька Ольга Михайлівна, доктор наук з державного управління,
доцент, завідувач кафедри управління навчальним закладом Інституту
лідерства та соціальних наук Київського університету імені Бориса Грінченка

УДК –
ББК –

Бабарика С.П., Линьова І.О., Панченко А.Г. 2010р.
© Київський університет імені Бориса Грінченка, 2010 р.

Зміст

Пояснювальна записка.....	5
Структура програми навчальної дисципліни.....	8
I. Опис предмета навчальної дисципліни.....	8
II. Тематичний план навчальної дисципліни.....	9
III. Програма	
Змістовий модуль I. Методична робота як інструмент розвитку НЗ	11
Змістовий модуль II. Управління методичною діяльністю у НЗ (інноваційний аспект).....	14
Змістовий модуль III. Соціальні проекти як механізми впливу на формування свідомості сучасної молоді	18
Змістовий модуль IV. Система роботи щодо профілактики бездоглядності, правопорушень та шкідливих звичок серед дітей та підлітків.....	21
IV. Навчально-методична карта дисципліни «Управління навчальною та виховною діяльністю».....	26
V. Завдання для самостійної роботи.....	28
Карта самостійної роботи	31
VI. Індивідуальна навчально – дослідна робота	33
VII. Система поточного та підсумкового контролю.....	35
VIII. Методи навчання.....	38
IX. Методичне забезпечення курсу.....	38
X. Питання до ПМК.....	39
XI. Рекомендована література.....	49

Пояснювальна записка

Робоча навчальна програма з дисципліни «Управління навчальною та виховною діяльністю» є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою управління навчальним закладом на основі освітньо-професійної програми підготовки спеціалістів відповідно до навчального плану для спеціальності 8.000009 «Управління навчальним закладом» заочної форми навчання.

Програму розроблено з урахуванням рекомендацій МОН України (Лист №1/9-736 від 06.12.2007 р.) «Про перелік напрямків (спеціальностей) та їх поєднання з додатковими спеціальностями і спеціалізаціями для підготовки педагогічних працівників за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавра, спеціаліста, магістра».

Робочу навчальну програму укладено відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчального процесу. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати студент відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Техніка управлінської діяльності», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання його навчальних досягнень.

Вивчення дисципліни «Управління навчальною та виховною діяльністю» передбачає розв'язання низки *завдань професійної підготовки фахівців вищої кваліфікації*, а саме: управління основними компонентами навчально-виховної системи освітнього закладу, зокрема, сутність і особливості управління навчально-виховним процесом у навчальному закладі, зміст менеджменту освіти як системи управління в ринкових умовах, особливості, роль та основи взаємодії керівника навчального закладу як менеджера в умовах розвитку сучасних закладів освіти.

Мета курсу – формування у студентів професійних компетенцій сучасного керівника навчального закладу (далі – НЗ) для створення системи методичної роботи як інструмента розвитку закладу освіти, для забезпечення впровадження інноваційного аспекту в управління методичною роботою, для забезпечення системи роботи щодо профілактики бездоглядності, правопорушень та шкідливих звичок серед школярів методом об'єднання педагогічного, соціального, психологічного та правового аспекту превентивної діяльності та соціального супроводу школярів, які потребують допомоги, для забезпечення системи превентивного виховання, яка буде враховувати всі складові процесу соціалізації особистості та допоможе сформувати «психологічний імунітет» дитини до негативних впливів соціального оточення.

Для досягнення визначеної мети в процесі викладання курсу «Управління навчальною та виховною діяльністю» необхідно вирішити такі *завдання*:

– *систематизувати знання* щодо організації методичної роботи у НЗ; теоретичних основ створення системи методичної роботи у ЗНЗ; організації роботи над науково-методичною проблемою як основою розвитку ЗНЗ;

виявлення, вивчення, узагальнення перспективного педагогічного досвіду (ППД) та запровадження його ідей в практику роботи ЗНЗ; інноваційних форм і методів управління методичною роботою у НЗ; процесу впровадження інноваційних форм і методів управління методичною роботою у НЗ; процесу впровадження інноваційних форм і методів управління методичною роботою у НЗ; основ соціально - правового захисту бездоглядних та безпритульних дітей; наслідків бездоглядності дітей на сучасному етапі; системи профілактики, соціально-психологічної допомоги та супроводу сім'ї в навчальних закладах; основ сучасного правового забезпечення в галузі соціальної допомоги дітям та молоді; методів та технологій сучасної соціально-педагогічної роботи; специфіки розвитку сучасних інноваційних соціальних технологій.

– *сформувати вміння* використовувати форми, методи методичної роботи у практичній діяльності закладу освіти; розробляти напрямки вирішення науково-методичної проблеми; аналізувати, узагальнювати ППД та запроваджувати його ідеї в практику роботи ЗНЗ; організувати методичну роботу у НЗ; ідентифікувати інноваційні методи і форми в управлінні методичною роботою у НЗ; впроваджувати інноваційні методи і форми в управлінні методичною роботою у НЗ; використовувати методи і технології соціально-психологічної допомоги у професійній діяльності керівника навчального закладу; адаптувати інноваційні соціальні проекти та програми до конкретних ситуаційних факторів; використовувати методи і технології соціально-психологічних особливостей соціалізації різних вікових категорій дітей та молоді у професійній діяльності керівника навчального закладу; адаптувати соціально-психологічні програми до розвитку навчального закладу та до конкретних ситуаційних факторів.

Підвищенню ефективності семінарських та практичних занять сприятиме передбачене програмою виконання самостійного творчого завдання у дистанційному форматі з актуальних проблем розвитку, становлення, реформування середньої освіти в контексті інтеграції у європейський освітній простір загалом і зокрема розвиток і удосконалення системи управління навчально-виховної діяльності НЗ та управлінської діяльності керівників НЗ.

Під час семінарських, практичних занять та індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи *студенти набувають уміння та навички:*

- використовувати форми, методи методичної роботи;
- розробляти напрямки вирішення науково-методичної проблеми;
- аналізувати, узагальнювати ППД та запроваджувати його ідеї у практичній діяльності ЗНЗ.
- організувати методичну роботу у НЗ;
- ідентифікувати інноваційні методи і форми в управлінні методичною роботою у НЗ;

- впроваджувати інноваційні методи і форми в управлінні методичною роботою у НЗ
- використовувати методи і технології соціально-психологічної допомоги у професійній діяльності керівника навчального закладу.
- використовувати метод шкільних проектів для профілактичної роботи в навчальному закладі.

Кількість годин, відведених навчальним закладом на вивчення дисципліни становить 144 год., із них 8 год. лекцій, 4 год. – семінарські заняття, 4 год. – практичні заняття, 8 год. – модульний контроль, 120 год. – самостійна робота.

Вивчення студентами навчальної дисципліни «Управління навчальною та виховною діяльністю» завершується складанням ПМК.

Структура програми навчальної дисципліни

I. Опис предмета навчальної дисципліни

Предмет: процес навчання та виховання студентів вищого навчального закладу в умовах реформування та модернізації системи освіти в Україні, формування компетентнісних якостей керівника навчального закладу в системі освіти.

Курс – 1	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS: 4 кредити Змістові модулі – 4 модулі Загальний обсяг дисципліни (години): 144 години	Шифр та назва спеціальності: 8.000009 – Управління навчальним закладом Освітньо-кваліфікаційний рівень – магістр	Нормативна Рік підготовки: 1 Семестр II Аудиторні заняття: 24 години, з них <ul style="list-style-type: none">• лекції (теоретична підготовка) – 8 години• семінарські заняття – 4 години• практичні заняття – 4 години• модульний контроль – 8 години Самостійна робота – 120 години Форма підсумкового контролю : ПМК

II. Тематичний план навчальної дисципліни

№	Назва теоретичних розділів	Кількість годин							
		Разом	Аудит.	Лек.	Практ.	Сем.	Інд. роб.	Підсумк. контроль	Сам. роб.
Змістовний модуль I. Методична робота як інструмент розвитку загальноосвітнього навчального закладу									
1	Теоретичні основи створення системи методичної роботи у ЗНЗ	12	2	0.5	0.5			1	10
2	Розвиток організації, що навчається через вирішення науково-методичної проблеми	12	2	1	0.5			0.5	10
3	Перспективний педагогічний досвід – система підтримки талантів	12	2	0.5		1		0.5	10
	Разом	36	6	2	1	1		2	30
Змістовий модуль II. Управління методичною роботою у навчальному закладі (інноваційний аспект)									
1	Організація методичної роботи в НЗ	12	2	1	0,5			0.5	10
2	Інноваційні форми та методи управління методичною роботою в НЗ	12	2	0,5		1		1	10
3	Тестування та ЗНО як інструмент моніторингу якості освіти	12	2	0,5	0,5			0.5	10
	Разом	36	6	2	1	1		2	30
Змістовний модуль III. Соціальні проекти як механізми впливу на формування свідомості сучасної молоді									
1	Основи сучасного розвитку соціальної політики в Україні: основні поняття та сутність	12	2	1	0.5			1	10
2	Методи і технології сучасної соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю.	12	2	0.5	0.5			0.5	10

3	Специфіка організації соціально-психологічної допомоги в навчальних закладах.	12	2	0.5		1		0.5	10
	Разом	36	6	2	1	1		2	30
<p style="text-align: center;">Змістовий модуль IV.</p> <p style="text-align: center;">Система роботи щодо профілактики бездоглядності, правопорушень та шкідливих звичок серед дітей та підлітків</p>									
1	Феномен бездоглядності та безпритульності дітей. Національний механізм профілактики і розв'язання проблем бездоглядності та безпритульності дітей	12	2	0.5		1		0.5	10
2	Актуальні питання психологічної допомоги та соціального супроводу в НЗ.	12	2	1	0.5			0.5	10
3	Правова освіта та правове виховання – один із напрямків профілактики протиправної поведінки неповнолітніх.	12	2	0.5	0.5			1	10
	Разом	36	6	2	1	1		2	30
	Разом за навчальним планом	144	24	8	4	4		8	120

III. Програма

Змістовний модуль I

Методична робота як інструмент розвитку загальноосвітнього навчального закладу

Лекція 1.

Тема лекції: Теоретичні основи створення системи методичної роботи (0,5 год.)

1. Зміст та структура організації методичної роботи в НЗ
2. Основні принципи організації методичної роботи в школі
3. Головні завдання методичної роботи в школі.

Підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Сутність поняття «методична робота». Принципи та методологічні основи методичної роботи. Мета, завдання, зміст, функції методичної роботи, форми та методи її організації. Нормативні документи щодо організації методичної роботи з педагогічними кадрами. Планування методичної роботи у НЗ.

Основні поняття теми: безперервна освіта; підвищення кваліфікації педагогічних кадрів; методична робота; підвищення кваліфікації педагогічних кадрів; творення системи методичної роботи у НЗ; організація методичної роботи у НЗ.

Практичне заняття 1.

Тема: Визначення ключових параметрів методичної роботи у Вашому навчальному закладі (0,5 год.)

План заняття:

I. Завдання для виконання

Опишіть ключові параметри методичної роботи у Вашому НЗ.

Презентуйте дослідження Вашої групи учасникам.

II. Обговорення в групах.

III. Оформлення форми звітності для завдання.

IV. Навчальна дискусія.

Рекомендована література:

Основні джерела

1. Ващенко Г. Загальні методи навчання: Підручник для педагогів. – Видання перше. – Київ, Українська видавнича спілка, 1997. – 441 с.
2. Єльнікова Г.В. Наукові основи розвитку управління загальною середньою освітою в регіоні. Монографія. – К.: ДАККО, 1999. – 303 с.
3. Енциклопедія бізнесмена, економіста, менеджера / За ред. Романа Дяківа. К.: Міжнародна економічна фундація, 2002 – 703 с.
4. Енциклопедія освіти / Головний ред. В.Г. Кремень. – К.: Юніком Інтер, 2008. – 1040 с.

5. Жерносек І.П. Організація науково-методичної роботи в школі. Х.: Вид. група «Основа», 2006. – 128 с. – (Б-ка журн. Управління школою); Вип. 9(45))
6. Закон України про освіту // Законодавчі акти України з питань освіти. – К. : Парламент. вид-во, 2004. – С. 21–52.
7. Закон України «Про загальну середню освіту». – К. : Парламент. вид-во, 2004. – С. 78–105.
8. Наказ Міністерства освіти і науки України. Рекомендації щодо організації і проведення методичної роботи з педагогічними кадрами в системі післядипломної педагогічної освіти. № 1/9 – 318 від 03.07.2002.р.
9. Наказ Міністерства освіти і науки. Про затвердження «Положення про методичний кабінет середнього закладу освіти» № 385 від 28 10 1997 р.
10. Нейматов Я.М. Образование в XXI веке: тенденции и прогнозы. –М.: Алгоритм. 2002. – 480с.
11. Селевко Г.К. Технологии внутришкольного управления. М.: НИИ школьных технологий, 2005. 208 с. (Серия «Энциклопедия образовательных технологий»)

Додаткові джерела:

12. Мороз І. В. Менеджмент і маркетинг освіти: навчально-методичний посібник. — К.: Освіта України, 2006. — 144 с.

Лекція 2.

Тема лекції: Розвиток організації, що навчається, через вирішення науково-методичної проблеми (1 год.)

1. Сутність поняття «науково-методична проблема».
2. Напрямки вирішення науково-методичної проблеми у НЗ.
3. Управління вирішенням науково-методичної проблеми.

Сутність науково-методичної проблеми.

Напрямки вирішення науково-методичної проблеми у НЗ. Поетапне вирішення науково-методичної проблеми. Управлінська діяльність адміністрації НЗ щодо вирішення науково-методичної проблеми.

Індивідуальна робота педагогів над вирішенням науково-методичної проблеми.

Основні поняття теми: проблема; науково-методична проблема; провідництво.

Практичне заняття 2.

Тема: Вирішення науково-методичної проблеми у НЗ (0,5 год.)

План заняття:

I. Завдання для виконання

1. На основі власного досвіду сформулюйте науково-методичну проблему.
2. Визначте завдання науково-методичної проблеми.
3. Розробіть структурну схему вирішення науково-методичної проблеми.
4. Презентуйте дослідження Вашої групи учасникам.

II. Обговорення в групах.

III. Оформлення форми звітності для завдання.

IV. Навчальна дискусія.

Рекомендована література:

1. Ващенко Г. Загальні методи навчання: Підручник для педагогів. – Видання перше. – Київ, Українська видавнича спілка, 1997. – 441 с.
2. Жерносек І.П. Організація науково-методичної роботи в школі. Х.: Вид. група «Основа», 2006. – 128 с. – (Б-ка журн. Управління школою); Вип. 9(45).
3. Методична робота школи / Упоряд. Н. Мурашко. – К.: Ред. загальнопед. газ., 2004. – 128 с. – (Б-ка «ШК. світу»).
4. Павлютенков Є.М., Крижко В.В. Організація методичної роботи. – Х.: Вид. група «Основа», 2005. – 80 с.
5. Положення про районний (міський) методичний кабінет. Наказ МОН України № 72 від 18.03.1997.
6. Положення про методистів – кореспондентів післядипломної. Наказ МОН України № 385 від 28.10.1997.

Лекція 3.

Тема лекції: Перспективний педагогічний досвід – система підтримки талантів (0,5 год.)

1. Сутність перспективного педагогічного досвіду.
2. Рівні перспективного педагогічного досвіду.
3. Впровадження ідей ППД у практику роботи ЗНЗ.
4. ППД – система підтримки талантів.

Сутність перспективного педагогічного досвіду. Рівні ППД. Методи вивчення ППД. Критерії педагогічної творчості. Впровадження ідей ППД у практику роботи ЗНЗ. ППД як система підтримки талантів.

Основні поняття теми: досвід; перспективний педагогічний досвід; критерії творчості.

Семінарське заняття 1.

Тема: Методи вивчення, узагальнення ППД (1 год.)

I. Теоретична частина.

Питання для обговорення:

1. Які методи Ви використовуєте у своїй практичній діяльності для вивчення ППД.
2. Які методи Ви використовуєте для вивчення системи роботи вчителя.
3. Які шляхи найефективніше використовувати для поширення ППД.
4. Які на Вашу думку умови забезпечення впровадження ідей ППД у шкільну практику.

II. Навчальна дискусія.

III. Модульний контроль.

Рекомендована література:

1. Демчук В.С. Основи освітнього менеджменту. – К.: Ленвіт, 2007. – 263 с.
2. Жерносек І.П. Організація науково-методичної роботи в школі. Х.: Вид. група «Основа», 2006. – 128 с. – (Б-ка журн. Управління школою); Вип. 9(45)
3. Методична робота школи / Упоряд. Н. Мурашко. – К.: Ред. загальнопед. газ., 2004. – 128 с. – (Б-ка «ШК. світу»).
4. Наказ Міністерства освіти і науки. Про затвердження «Положення про методичний кабінет середнього закладу освіти» № 385 від 28 10 1997 р.
5. Павлютенков Є.М., Крижко В.В. Організація методичної роботи. – Х.: Вид. група «Основа», 2005. – 80 с.
6. Положення про районний (міський) методичний кабінет. Наказ МОН України № 72 від 18.03.1997.

Змістовний модуль II

Управління методичною роботою у навчальному закладі (інноваційний аспект)

Лекція 4.

Тема лекції: Організація методичної роботи у НЗ (1 год.)

Методична робота: визначення та її основні параметри. Принципи, пріоритети, головна мета, завдання та зміст наукової роботи у НЗ.

Структура методичної роботи у НЗ. Професійний розвиток педагогічних кадрів. Атестація педагогічних працівників Науково-методичні центри..

Основні поняття теми: науково-методична робота, методична робота у НЗ, ППД – передовий педагогічний досвід, структура діяльності.

Практичне заняття 3.

Тема: Науково-методична робота у НЗ. Структура управління методичною роботою НЗ (0.5 год.)

План заняття:

I. Завдання для виконання

Схематично зобразити структуру управління методичною роботою в навчальному закладі. Презентувати схему та аргументувати подану структуру.

II. Обговорення в групах.

III. Оформлення форми звітності для завдання.

IV. Навчальна дискусія.

Рекомендована література:

Основні джерела

1. Методична робота в школі / Упоряд. М.Голубенко. – К.: Шк. світ, 2007. – 128 с.
2. Хриков Є.М. Управління навчальним закладом. – К.: Знання, 2006. – 365с.
3. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. – К.: Академвидав, 2004. – 352 с.
4. Дроб'язко П.І. Управління заступником директора школи навчально-виховним процесом – К.: Оріяни, 2003. – 76 с.
5. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. – К.: Академвидав, 2004. – 352 с.

II – Додаткові джерела:

6. Шкільна документація / Упоряд. Н.Мурашко – К.: Редакції загальнопедагогічних газет, 2003. – 112 с.
7. Калашнікова С.А. Підготовка і проведення тренінгів на основі компетентісно-орієнтованого підходу. – К.: Проект «Рівний доступ до якісної освіти в Україні», 2008. – 57 с.
8. Калашнікова С.А. Навчання дорослих на основі компетентісно-орієнтованого підходу – К.: Проект «Рівний доступ до якісної освіти в Україні», 2008. – 56 с.

Лекція 5.

Тема лекції: «Інноваційні форми та методи управління методичною роботою в НЗ» (0,5 год.)

1. Основні традиційні форми та методи організації управління методичною роботою у НЗ
2. Спектр методів активізації навчального процесу
3. Інноваційні форми та методи управління методичною роботою у НЗ

Форми (індивідуальні, колективні тощо) організації науково-методичної роботи в ЗНЗ. Інноваційні форми і методи організації та управління методичною роботою НЗ. Інтерактивне навчання. Роль методичних кабінетів (методичних служб) у запровадженні інноваційних методів і форм науково-

методичної роботи. Інноваційні форми методичної роботи. Методична культура. Експериментальний педагогічний майданчик

Основні поняття теми: методична культура, інновації в освіті. науковий метод, метод навчання, інтерактивне навчання, інноваційний потенціал, професійна мобільність, самоаналіз педагогічної діяльності.

Семінарське заняття 2.

Тема: Визначення спектру методів активізації навчального процесу (1 год.)

I. Теоретична частина.

Питання для обговорення:

1. Які методи активізації навчального процесу Ви найчастіше використовуєте для роботи з учнями? Чому?
2. Які методи активізації методичної роботи Ви використовуєте для роботи з педагогічним колективом? Чому?
3. Які методи Ви вважаєте найбільш ефективними для засвоєння нової інформації, для проведення засідань, нарад? Чому?

II. Навчальна дискусія.

III. Модульний контроль.

Рекомендована література:

Основні джерела

1. Ігри дорослих. Інтерактивні методи навчання / Упоряд. Л.Галіціна. – К.: Ред. загальнопед. газ., 2005. – 128 с.
2. Хриков Є.М. Управління навчальним закладом. – К.: Знання, 2006. – 365с.
3. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. – К.: Академвидав, 2004. – 352 с.
4. Моніторинг у ЗНЗ / Упоряд. М.Голубенко. – К.: Шк. світ, 2007. – 128с.
5. Микитюк П.П. Інноваційний менеджмент. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 400 с.

Додаткові джерела

1. Калашнікова С.А. Підготовка і проведення тренінгів на основі компетентісно-орієнтованого підходу. – К.: Проект «Рівний доступ до якісної освіти в Україні», 2008. – 57 с.
2. Калашнікова С.А. Навчання дорослих на основі компетентісно-орієнтованого підходу – К.: Проект «Рівний доступ до якісної освіти в Україні», 2008. – 56 с.
3. Софій Н.З. Інноваційні методи навчання та викладання: теоретичне підґрунтя та методика використання. – К.: Проект «Рівний доступ до якісної освіти в Україні», 2008. – 60 с.
4. Нормативно-правове і програмно-методичне забезпечення організації навчального процесу в ЗНЗ України. – <http://www.znz.edu-ua.net>.

Лекція 6.

Тема лекції: . Запровадження інноваційних форм і методів в управління методичною роботою в НЗ (0,5 год.).

1. Інноваційна освітня діяльність загальноосвітніх навчальних закладах
2. Етапи процесу впровадження інновацій

Педагогічна інноватика. Інноваційна освітня діяльність. Типи структур інноваційних процесів. Методи організації інноваційного процесу. Варіанти алгоритмів впровадження інновацій в НЗ.

Основні поняття теми: педагогічна інноватика, інноваційне навчання, локальні інновації, інноваційна освітня діяльність.

Практичне заняття 4.

Тема: Впровадження інноваційних форм і методів в управління методичною роботою в НЗ (0,5 год.)

План заняття:

I. Завдання для виконання

1. Оберіть конкретну інновацію в управлінні методичною роботою для цільової групи.
2. Оберіть метод для її запровадження.
3. Опишіть алгоритм запровадження інновації.
4. Проаналізуйте ризики запропонованого запровадження та шляхи їх запобігання.
5. Презентуйте і обґрунтуйте Вашу позицію.

II. Обговорення в групах.

III. Оформлення форми звітності для завдання.

IV. Навчальна дискусія.

Рекомендована література:

Основні джерела

1. Школа молодого завуча / Упоряд. Л.Галіціна. – К.: Ред. загальнопед. газ., 2005. – 128 с.
2. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. – К.: Академвидав, 2004. – 352 с.

Додаткові джерела

3. МОН України. - <http://www.mon.gov.ua>.
4. Нормативно-правове і програмно-методичне забезпечення організації навчального процесу в ЗНЗ України. – <http://www.znz.edu-ua.net>.
5. Освіта. - <http://www.osvita.org.ua> -

Змістовний модуль III.

Соціальні проекти як механізми впливу на формування свідомості сучасної молоді

Лекція 7

Тема лекції. Основи сучасного розвитку соціальної політики в Україні: основні поняття та сутність (1 год.)

1. Основні напрямки державної соціальної політики.
2. Соціальна робота як механізм реалізації соціальної політики.
3. Захист прав дитини як соціально-педагогічна проблема

Соціальна політика: політико-правові засади та особливості управління соціальними процесами. Організаційно-управлінські засади практичної реалізації соціальної політики. Структура державних соціальних служб.

Нормативна база соціальної роботи: моральні та правові норми.

Поняття психологічної служби як структурної одиниці системи управління.

Основні поняття: соціальна політика; соціальне забезпечення; соціальне управління; соціальний захист; соціальна робота; соціальні служби; технології соціальної роботи.

Семінарське заняття 3.

Тема: Соціологічні проблеми освіти. (0,5 год.)

I. Теоретична частина.

Питання для обговорення:

1. Як Ви розумієте поняття «соціологія освіти»?
2. Які соціальні проблеми характерні для сучасної молоді?
3. Соціальне середовище як необхідна умова соціалізації особистості.

II. Навчальна дискусія.

III. Модульний контроль.

Рекомендована література:

1. Головатий Н.Ф. Социология молодежи: Курс лекций. - К.: МАУП, 1999. – 224с.
2. Капська А.Й., Безпалько О.В., Вайнола Р.Г. Актуальні проблеми соціально-педагогічної роботи (модульний курс дистанційного навчання) – К., 2002.
3. Л.Е. Орбан-Лембрик Соціальна психологія. К., 2006 - 397с.
4. Теория социальной работы: Учебник. М., 1998.
5. Соціологія за ред. В.Г. Городяненко - К., 2008. - 542с.

Лекція 8.

Тема лекції. Методи і технології сучасної соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю. (0,5 год.)

1. Соціально-педагогічна робота з дітьми в школі.
2. Основні напрями професійної діяльності соціального педагога в навчальному закладі.
3. Проектна діяльність у школі. Алгоритм впровадження соціального проекту в навчально-виховний процес.

Структура соціально-педагогічної діяльності. Мета та завдання соціально-педагогічної діяльності. Зміст соціально-педагогічної діяльності. Принципи та методи соціально-педагогічної діяльності. Сім'я як об'єкт соціально-педагогічної роботи. Зміст та форми роботи соціального педагога в загальноосвітніх закладах.

Методи формування свідомості, спрямовані на формування певних понять, оцінок суджень, світогляду особистості.

Через метод проектів – до виховної системи. Класифікація проектів. Типова структура текстового опису проекту.

Алгоритм впровадження методу проектів у навчально-виховний процес.

Основні поняття теми: соціальна допомога; соціальні інновації; соціальні технології; соціальні інновації; антиінновації; псевдоінновації; соціальна педагогіка; соціально-педагогічні технології; соціалізація особистості; соціальна адаптація; соціальне виховання; соціальна профілактика; соціальна реабілітація; соціальний проект; концепція соціального проектування.

Семінарське заняття 4.

Тема. Інноваційні соціально – педагогічні технології. Етапи впровадження інновацій в виховну роботу та позашкільну освіту. (0,5 год.)

I. Теоретична частина.

Питання для обговорення:

1. Що має імпульс для розроблення соціального проекту в навчальному закладі?
2. Створення концепції соціального проектування.
3. Які етапи в циклі проекту видаються найскладнішими?

II. Навчальна дискусія.

III. Модульний контроль.

Рекомендована література:

1. Актуальні аспекти соціальної роботи з девіантною молоддю: Методичний посібник. - Донецьк, 1996.
2. О.В.Безпалько Соціальна педагогіка в схемах і таблицях. Навчальний посібник. - К.: Центр навчальної літератури, 2003 - 134с.
3. Василькова Ю.В., Василькова Т.А. Социальная педагогика: Курс лекций. Учеб пособие. М., 1999.
4. М.Дичківська Інноваційні педагогічні технології: навчальний посібник: - К. 2004, - 352 с.
5. Зверєва І.Д. Соціально - педагогічна робота з дітьми і молоддю в Україні: теорія і практика. Монографія. - К., 1998.
6. Зеньковский В. Педагогика – К., 2006 – 141с.
7. М. П. Лукашевич Соціалізація: виховні механізми і технології. – К., 1998.
8. М. П. Лукашевич, І.І. Мигович Теорія і методи соціальної роботи - К., 2003 – 138с.
9. Соціальна педагогіка за ред. А. Й. Капської – К., 2000. – 264с.
10. Соціальна педагогіка/соціальна робота (понятійно-термінологічний словник)/за заг. Ред. І.Д. Зверєвої. - К., 1994.

Лекція 9.

Тема лекції: Специфіка організації соціально-психологічної допомоги в навчальних закладах. (0,5 год.)

1. Завдання психологічної служби системи освіти.
2. Основний зміст системи соціально - профілактичної роботи у закладах освіти.
3. Специфіка превентивної роботи в навчальному закладі.

Психологічна служба системи освіти. Функції психологічної служби.

Головна задача психолога. Традиційні напрями психології – психодіагностика, психокорекція, консультаційно-просвітницька діяльність.

Превентивний напрям роботи у соціально-психологічній допомозі в НЗ.

Психологічна експертиза.

Основні поняття теми: психодіагностика; психокорекція; психологічна; консультативно-просвітницька діяльність; превентивний напрям роботи; психологічна просвіта; психологічна експертиза.

Практичне заняття 5.

Тема: Соціально-психологічні проблеми дітей та молоді та шляхи їх подолання (1 год.)

План заняття:

I. Завдання для виконання

1. Оберіть основну соціально-психологічну проблему для дослідження та вирішення.

2. Опишіть алгоритм впровадження соціального проекту для вибраного напрямку дослідження.
 4. Презентуйте дослідження Вашої групи учасникам.
- II. Обговорення в групах.
- III. Оформлення форми звітності для завдання.
- IV. Навчальна дискусія.

Рекомендована література:

1. Василькова Ю.В., Василькова Т.А. Социальная педагогика: Курс лекций. Учеб пособие. М., 1999.
2. Зверева І.Д. Соціально - педагогічна робота з дітьми і молоддю в Україні: теорія і практика. Монографія. - К., 1998.
3. Головатий Н.Ф. Социология молодежи: Курс лекций. - К.: МАУП, 1999. – 224с.
4. М. П. Лукашевич Соціалізація: виховні механізми і технології. – К., 1998.
5. Соціологія. Короткий енциклопедичний словник. // Під. заг. ред. В. І. Воловича. – К., 1998.
6. Соціологія за ред. В.Г. Городяненко - К., 2008. - 542с.

Змістовний модуль IV.

Соціальні проекти як механізми впливу на формування свідомості сучасної молоді

Лекція 10

Тема лекції: Феномен бездоглядності та безпритульності дітей. Національний механізм профілактики і розв'язання проблем бездоглядності та безпритульності дітей. (0,5 год.)

1. Сутність понять „безпритульність”, „бездоглядність”, „протиправна поведінка”.
2. Соціальний портрет бездоглядних і безпритульних дітей.
3. Основні причини поширення бездоглядності та безпритульності дітей.

Загальна характеристика явищ безпритульності та бездоглядності, визначення понять. Соціальний портрет бездоглядних і безпритульних дітей. Функціональна неадекватність сім'ї як фактор посилення явища бездоглядності і безпритульності дітей. Відчуження від шкільного середовища як передумова бездоглядності і безпритульності дітей. Проблеми в організації дозвілля як чинник поширення бездоглядності дітей. Вплив засобів масової інформації на прояви негативної поведінки дітей.

Громадська думка та результати експертного опитування щодо проблеми бездоглядності та безпритульності дітей в Україні.

Міжнародні дослідження щодо „дітей-вулиці”.

Основні поняття теми: безпритульність; бездоглядність; протиправна поведінка; соціальний супровід; соціальний патронаж.

Семінарське заняття 5.

Тема: Національний механізм профілактики і розв'язання проблем бездоглядності та безпритульності дітей (1 год.)

I. Теоретична частина.

Питання для обговорення:

1. Як Ви розумієте поняття «діти вулиці»?
2. Діяльність державних організацій щодо вирішення проблеми бездоглядності та безпритульності дітей.
3. Дайте визначення понять „соціальний супровід” та „соціальний патронаж”.

II. Навчальна дискусія.

III. Модульний контроль.

Рекомендована література:

1. Дзюбан В. А. Социальная защита детей и подростков в деятельности современной школы: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / В. А. Дзюбан. – Брянск, 2002. – 157 с.
2. Г.М. Гмиря „Виховна система школи: Створення. Розбудова. Розвиток.: На допомогу заступнику директора з виховної роботи.- К,: ВПП „Компас”, 2007. - 276с.
3. Поддубная Т. Н. Социальная защита детства в России и за рубежом : учеб. пособ. для студ., высш. учеб. заведений / Поддубная Т. Н. – М. : Издательский центр "Академия", 2008. – 320 с.
4. Проблеми безпритульності та бездоглядності дітей: тематична Державна доповідь про становище дітей в Україні за підсумками 2003 року. – К.: Державний інститут проблем сім'ї та молоді, 2004. – 240с.
5. Харченко С. Я. Соціально-педагогічні технології : навч.-метод. посіб / С. Я. Харченко, Н. П. Краснова, Л. П. Харченко. – Луганськ : Альма – матер, 2005. – 552 с.
6. Шульга Т. И. Социально-психологическая помощь обездоленным детям: опыт исследований и практической работы : учеб. пособ. / Шульга Т. И., Олиференко Л. Я., Биков А. В. – М. : Изд-во УРПО, 2003. – 400 с.

Лекція 11.

Тема лекції: Актуальні питання психологічної допомоги та соціального супроводу в навчальному закладі. (1 год.)

1. Критерії та механізми забезпечення ефективного соціального супроводу дітей та підлітків, які його потребують.
2. Етапи ресоціалізації дітей, які не мають достатньої батьківської опіки.
3. Основні напрями професійної діяльності соціального педагога щодо соціально-педагогічного забезпечення прав дітей.
4. Повноваження суб'єктів соціального патронажу сім'ї з питань охорони дитинства.

Критерії та механізми забезпечення ефективного соціального супроводу дітей та підлітків, які його потребують.

Психолого-педагогічний супровід. Етапи ресоціалізації дітей, які не мають достатньої батьківської опіки. Основні напрями професійної діяльності соціального педагога щодо соціально-педагогічного забезпечення прав дітей.

Повноваження суб'єктів соціального патронажу сім'ї з питань охорони дитинства.

Алгоритм запровадження соціально-педагогічного супроводу у навчально-виховний процес.

Основні поняття теми: соціальне сирітство; інтерактивні форми; профілактичної роботи; соціально-виховні функції школи; психологічна допомога; психолого-діагностичне дослідження; психолого-педагогічний супровід; соціально-педагогічний супровід.

Практичне заняття 6

Тема: Розроблення плану роботи щодо соціально-педагогічного супроводу сім'ї (0,5 год.)

План заняття:

I. Завдання для виконання

1. Визначте основні напрямки роботи щодо соціально-педагогічного супроводу дітей та підлітків, які його потребують.
2. Оберіть один із напрямків.
3. Опишіть алгоритм впровадження соціально-педагогічного супроводу дітей та підлітків, які його потребують.
4. Презентуйте дослідження Вашої групи учасникам

II. Обговорення в групах.

III. Оформлення форми звітності для завдання.

IV. Навчальна дискусія.

Рекомендована література:

1. Безпалько О. В. Соціальна педагогіка: схеми, таблиці, коментарі : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Безпалько О. В. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 208 с.

2. Веретенко Т. Г. Соціально-педагогічна робота у закладах освіти / Т. Г. Веретенко // Соціальна педагогіка: теорія і технології : підручник [для студ. вищ. навч. закладів] / [Т. Ф. Алексеєнко, Т. П. Басюк, О. В. Безпалько та ін.] ; за ред. І. Д. Зверєвої. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – С. 84–103.
3. Дзюбан В. А. Социальная защита детей и подростков в деятельности современной школы: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / В. А. Дзюбан. – Брянск, 2002. – 157 с.
4. Зверева І. Д. Соціальна робота з дітьми та молоддю (теоретико-методологічні аспекти) : у 2-х ч. / Зверева І. Д., Козубовська І. В., Керецман В. Ю., Пічкарь О. П. – Ужгород : УжНУ, 2000. – Ч. 1. – 192 с.
5. Зверева І. Д. Соціально-педагогічна робота з дітьми та молоддю в Україні: теорія і практика : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора пед. наук : спец. 13.00.05 «Соціальна педагогіка» / І. Д. Зверева. – К., 1999. – 39 с.
6. Г.М. Гмиря „Виховна система школи: Створення. Розбудова. Розвиток.: На допомогу заступнику директора з виховної роботи.- К.: ВПП „Компас”, 2007. - 276с.
7. Караман О. Л. Захист дитинства як соціально-педагогічна категорія, її сутність і зміст / О. Л. Караман // Соціальна педагогіка: теорія та практика. – 2004. – № 1. – С. 10–18.
8. Н.М.Лавриченко Педагогіка соціалізації:європейські абриси. – Київ: ВіРА ІНСАЙТ. 2000. – 444с.
9. Харченко С. Я. Соціально-педагогічні технології : навч.-метод. посіб / С. Я. Харченко, Н. П. Краснова, Л. П. Харченко. – Луганськ : Альма – матер, 2005. – 552 с.

Лекція 12.

Тема лекції: Правова освіта та правове виховання – один із напрямків профілактики протиправної поведінки неповнолітніх. (0,5 год.)

1. Мета та завдання правового виховання.
2. Причини протиправної поведінки неповнолітніх.
3. Створення цілісної комплексної концепції правової освіти, враховуючи причини злочинності та механізми і методи ефективної боротьби з нею.
4. Робота з батьками.

Визначення понять „правова культура”, „правова освіта”, „правове виховання”. Причини злочинності – соціальні, психологічні, біологічні. Неформальні угруповання. Кримінальні дива віртуального світу. Наркобізнес та національна безпека.

Мета та завдання правового виховання.

Створення цілісної комплексної концепції правової освіти в навчальному закладі.

Основні поняття теми: правова культура; правова освіта; правове виховання; протиправна поведінка.

Практичне заняття 7.

Тема: Шкільні проекти як один із видів цілісного розв'язання учнем життєво значущої проблеми (0,5 год.)

План заняття:

I. Завдання для виконання

1. Визначте мету шкільного проекту „Я і закон”.
2. Назвіть основні принципи, якими Ви будете користуватися при впровадженні даного проекту.
3. Презентуйте дослідження Вашої групи учасникам.

II. Обговорення в групах.

III. Оформлення форми звітності для завдання.

IV. Навчальна дискусія.

Рекомендована література:

1. Мордовцев А. С. Социально-юридический механизм обеспечения прав и свобод человека / Мордовцев А. С.; под ред. Н. И. Мотузова. – Саратов : МВД РФ, 1996. – 198 с.
2. Заверико Н. В. Технології соціально-педагогічної діяльності / Н. В. Заверико // Соціальна педагогіка: теорія і технології : підручник / [за ред. І. Д. Зверєвої]. – К : Центр навчальної літератури, 2006. – С. 147–160.
3. Заверико Н. В. Теоретичні засади соціально-педагогічної технології роботи з підлітками / Н. В. Заверико // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова : зб. наук. пр. – К. : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2004. – № 2. – Серія 11. Соціологія. Соціальна робота. Управління. – С. 80–86.
4. Держава і право : зб. наук. пр. – К. : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2001. – Вип. 12. Юридичні і політичні науки. – 568 с.

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Управління навчальною та виховною діяльністю»

Разом: 144 год., лекції – 8 год., практичні заняття – 4 год., семінарські заняття – 4 год.,
самостійна робота – 120 год., підсумковий контроль – 8 год.

Тиждень								
Модулі	Змістовий модуль І				Змістовий модуль ІІ			
Назва модуля	Методична робота як інструмент розвитку загальноосвітнього навчального закладу				Управління методичною роботою у навчальному закладі			
Кількість балів за модуль	20 балів				20 балів			
Лекції	1	2	3	4	5	6		
Дати								
Теми лекцій	Теоретичні основи створення системи методичної роботи у ЗНЗ	Розвиток організації, що навчається через вирішення науково-методичної проблеми	Перспективний педагогічний досвід – система підтримки талантів	Організація методичної роботи в НЗ	Інноваційні форми та методи управління методичною роботою в НЗ	Тестування та ЗНО як інструмент моніторингу якості освіти		
Теми практичних та семінарських занять	Практичне заняття 1. Визначення ключових параметрів методичної роботи у Вашому навчальному закладі (1бал)	Практичне заняття 2. Вирішення науково-методичної проблеми у НЗ(1бал)	Семінарське заняття 1. Методи вивчення, узагальнення ІПД (1 бал)	Практичне заняття 3. Науково-методична робота у НЗ. Структура управління методичною роботою НЗ (1 бал)	Семінарське заняття 2. Визначення спектру методів активізації навчального процесу (1 бал)	Практичне заняття 4. Впровадження інноваційних форм і методів в управління методичною роботою в НЗ (1 бал)		
Самостійна робота	Табл. 6.1	Табл. 6.1		Табл. 6.1	Табл. 6.1	Табл. 6.1		
ІНДЗ	30 балів				30 балів			
Види поточного контролю	Тестування (10 бали)				Тестування (10 бали)			

Тиждень								
Модулі	Змістовий модуль III				Змістовий модуль IV			
Назва модуля	Соціальні проекти як механізми впливу на формування свідомості сучасної молоді				Система роботи щодо профілактики бездоглядності, правопорушень та шкідливих звичок серед дітей та підлітків			
Кількість балів за модуль	20 балів				20 балів			
Лекції	7	8	9	10	11	12		
Дати								
Теми лекцій	Основи сучасного розвитку соціальної політики в Україні: основні поняття та сутність	Методи і технології сучасної соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю.	Специфіка організації соціально-психологічної допомоги в навчальних закладах.	Феномен бездоглядності та безпритульності дітей. Національний механізм профілактики і розв'язання проблем бездоглядності та безпритульності дітей	Актуальні питання психологічної допомоги та соціального супроводу в НЗ.	Правова освіта та правове виховання – один із напрямків профілактики протиправної поведінки неповнолітніх		
Теми практичних та семінарських занять	Семінарське заняття 3. Соціологічні проблеми освіти (1 бал)	Семінарське заняття 4. Інноваційні соціально – педагогічні технології. Етапи впровадження інновацій в виховну роботу та позашкільну освіту. (1 бал)	Практичне заняття 5. Соціально-психологічні проблеми дітей та молоді та шляхи їх подолання (1 бал)	Семінарське заняття 5. Національний механізм профілактики і розв'язання проблем бездоглядності та безпритульності дітей (1 бал)	Практичне заняття 6. Розроблення плану роботи щодо соціально-педагогічного супроводу сім'ї (1 бал)	Практичне заняття 7. Шкільні проекти як один із видів цілісного розв'язання учнем життєво значущої проблеми (1 бал)		
Самостійна робота	Табл. 6.1	Табл. 6.1		Табл. 6.1	Табл. 6.1	Табл. 6.1	Табл. 6.1	
ІНДЗ	30 балів				30 балів			
Види поточного контролю	Тестування (10 бали)				Тестування (10 бали)			
Підсумковий контроль	ПМК (20 балів)							

V. Завдання для самостійної роботи

Змістовний модуль I

Методична робота як інструмент розвитку загальноосвітнього навчального закладу

Тема 1. Теоретичні основи створення системи методичної роботи у ЗНЗ (10 год.)

1. Опрацювати рекомендовану літературу.
2. Провести експертне оцінювання методичної роботи у Вашому НЗ
3. Охарактеризувати організацію методичної роботи у Вашому НЗ.

Тема 2. Розвиток організації, що навчається через вирішення науково-методичної проблеми. (10 год.)

1. Визначити напрями вирішення науково-методичної проблеми у Вашому НЗ.
2. Управління методичною роботою у ЗНЗ.
3. Робота з педагогічними кадрами на діагностичній основі.

Тема 3. Перспективний педагогічний досвід – система підтримки талантів (10 год.)

1. Розробити програму вивчення системи роботи вчителя у Вашому НЗ.
2. Визначити шляхи впровадження ідей ППД у шкільну практику.
3. Визначити управління самоосвітою педагогів.

Змістовний модуль II

Управління методичною роботою у навчальному закладі (інноваційний аспект)

Тема 4. Організація методичної роботи в НЗ (10 год.)

1. Опрацювати рекомендовану літературу.
2. Визначити структуру управління методичною роботою Вашого НЗ.
3. Охарактеризуйте основні напрями модернізації структури управління методичною роботою в НЗ.

Тема 5. Інноваційні форми та методи управління методичною роботою в НЗ. (10 год.)

1. Проаналізувати доцільність впровадження інноваційних форм та методів управління методичною роботою у Вашому НЗ.
2. Охарактеризувати інноваційну методичну діяльність навчального закладу.

Тема 6. Тестування та ЗНО як інструмент моніторингу якості освіти (10 год.)

1. Розробити та запровадити необхідну інновацію для модернізації управління методичною роботою Вашого НЗ.

2. Розробка та впровадження інноваційних форм та методів в управління методичною роботою НЗ.

Змістовий модуль III

Соціальні проекти як механізми впливу на формування свідомості сучасної молоді

Тема 7. Основи сучасного розвитку соціальної політики в Україні: основні поняття та сутність (10 год.)

1. Визначити основні соціологічні проблеми освіти у Вашому НЗ.
2. Скласти соціально-психологічний портрет сучасної молоді людини.

Тема 8. Методи і технології сучасної соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю. (10 год.)

1. Визначте методи соціально-педагогічної роботи з дітьми у Вашому НЗ.
2. Розробити соціальний проект для впровадження у Вашому НЗ.
3. Охарактеризувати роль молодіжних субкультур в соціалізації молоді.

Тема 9. Специфіка організації соціально-психологічної допомоги в навчальних закладах. (10 год.)

1. Розробити соціальний проект для впровадження у Вашому НЗ.
2. Розробити систему профілактичної роботи в дошкільному навчальному закладі щодо впливу негативних явищ оточуючого середовища на розвиток дитини.

Змістовий модуль IV

Система роботи щодо профілактики бездоглядності, правопорушень та шкідливих звичок серед дітей та підлітків

Тема 10. Феномен бездоглядності та безпритульності дітей. Національний механізм профілактики і розв'язання проблем бездоглядності та безпритульності дітей (10 год.)

1. Опрацювати рекомендовану літературу
2. Ознайомитися з національним механізмом профілактики і розв'язання проблем бездоглядності і безпритульності дітей.
3. Розробити глосарій основних соціально-психологічних проблем підлітків та молоді.

Тема 11. Актуальні питання психологічної допомоги та соціального супроводу в НЗ. (10 год.)

1. Створити цілісну комплексну концепцію правової освіти в Вашому НЗ.
2. Розробити систему взаємодії з батьківською громадськістю в навчальному закладі.

3. Розробити соціально – педагогічний проект для старшокласників на тему: „Національна мораль і культура особистості”.
4. Розробити систему соціальної профілактики адитивної поведінки (для конкретної соціальної групи).

Тема 12. Правова освіта та правове виховання – один із напрямків профілактики протиправної поведінки неповнолітніх. (10 год.)

1. Визначити мету та розробити основні принципи шкільного проекту „Я і закон”.
2. Навести основні наслідки впливу шкідливих звичок та асоціальних форм поведінки, які впливають на здоров’я та життєдіяльність особистості.
3. Розробити систему профілактичної роботи щодо запобігання правопорушень та шкідливих звичок серед учнів початкових класів в закладі освіти.
4. Розробити систему профілактичної роботи щодо запобігання правопорушень та шкідливих звичок серед учнів старших класів в закладі освіти.

Карту самостійної роботи, де визначено форми академічного контролю, успішність (бали) і перелік виконання самостійної роботи студентами, подано у таблиці.

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль до теми курсу	Академічний контроль	Бали
Змістовний модуль I. Методична робота як інструмент розвитку загальноосвітнього навчального закладу		
Тема 1. Теоретичні основи створення системи методичної роботи у ЗНЗ (10 год.)	Практичне заняття, тестування	2
Тема 2. Розвиток організації, що навчається через вирішення науково- методичної проблеми. (10 год.)	Практичне заняття, тестування	2
Тема 3. Перспективний педагогічний досвід – система підтримки талантів. (10 год.)	Семінарське заняття, тестування	3
Самостійна робота до модуля	Виконання індивідуального завдання, підсумкове тестування	10+3
Змістовий модуль II. Управління методичною роботою у навчальному закладі (інноваційний аспект)		
Тема 4. Організація методичної роботи в НЗ (10 год.)	Практичне заняття, тестування	2
Тема 5. Інноваційні форми та методи управління методичною роботою в НЗ. (10 год.)	Семінарське заняття, тестування	3
Тема 6. Тестування та ЗНО як інструмент моніторингу якості освіти (10 год.)	Практичне заняття, тестування	2
Самостійна робота до модуля	Виконання індивідуального завдання, підсумкове тестування	10+3

Змістовий модуль III Соціальні проекти як механізми впливу на формування свідомості сучасної молоді		
Тема 7. Основи сучасного розвитку соціальної політики в Україні: основні поняття та сутність (10 год.)	Семінарське заняття, тестування	3
Тема 8. Методи і технології сучасної соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю. (10 год.)	Семінарське заняття, тестування	3
Тема 9. Специфіка організації соціально-психологічної допомоги в навчальних закладах. (10 год.)	Практичне заняття, тестування	2
Самостійна робота до модуля	Виконання індивідуального завдання, підсумкове тестування	10+2
Змістовий модуль IV Система роботи щодо профілактики бездоглядності, правопорушень та шкідливих звичок серед дітей та підлітків		
Тема 10. Феномен бездоглядності та безпритульності дітей. Національний механізм профілактики і розв'язання проблем бездоглядності та безпритульності дітей (10 год.)	Семінарське заняття, тестування	2
Тема 11. Актуальні питання психологічної допомоги та соціального супроводу в НЗ. (10 год.)	Практичне заняття, тестування	3
Тема 12. Правова освіта та правове виховання – один із напрямків профілактики протиправної поведінки неповнолітніх. (10 год.)	Практичне заняття, тестування	3
Самостійна робота до модуля	Виконання індивідуального завдання, підсумкове тестування	10+2
Разом 120 год.	Разом 80 балів	

VI. Індивідуальна навчально-дослідна робота

Індивідуально навчально-дослідна робота є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання студентом ІНДЗ та перевіркою його викладачем у дистанційному форматі.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу «управління навчальною та виховною діяльністю» – це вид навчально-дослідної роботи студента, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини або повного програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських та практичних занять і охоплює кілька тем або весь зміст навчального курсу.

Види самостійних індивідуальних робіт студента, вимоги до них та критерії оцінювання

- Конспект із теми (модуля) за заданим планом – повинна бути визначена мета, завдання і висновок законспектованого матеріалу – (5 балів).
- Конспект із теми (модуля) за планом, розробленим студентом – повинна бути визначена мета, завдання, висновок і джерела інформації законспектованого матеріалу – (8 балів).
- Повідомлення із теми, рекомендованої викладачем – повинно бути оформлене у тезах, визначені завдання, висновки, джерела інформації – (10 балів).
- Повідомлення із теми, обраної студентом самостійно – повинно бути оформлене у тезах із зазначенням актуальності, мети, містити висновки та джерела інформації – (15 балів).
- Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) – викладене структуровано у формі реферату, визначена актуальність, мета, об'єкт, предмет, завдання і методи дослідження, висновки та джерела інформації – (30 балів).
- Практичне завдання:– (30 балів);
- Індивідуальне творче завдання– (30 балів).

Орієнтовна структура ІНДЗ – науково-педагогічне дослідження у вигляді реферату: зміст, вступ – у якому визначена актуальність та мета теми, визначені об’єкт та предмет, завдання та методи дослідження. Основна частина складається із двох розділів: історія дослідження предметної теми і дослідження студента. Кожен розділ завершується висновками, а вся робота загальними висновками. Завдання може заповнюватись ілюстрованим матеріалом, який вноситься в додатки. Хід дослідження підтверджується джерелами інформації, що вказуються у списку використаних джерел.

Критерії оцінювання та шкалу оцінювання подано відповідно у таблицях.

Критерії оцінювання ІНДЗ у формі реферату

№	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів
1	Обґрунтування актуальності, формування мети, визначення об’єкту, предмету, завдань та методів дослідження	4 бали
2	Складання плану виконання ІНДЗ	2 бали
3	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Логічне викладення фактів, ідей, результатів дослідження. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку питання	10 балів
4	Дотримання правил реферування наукових публікацій	2 бали
5	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв’язання проблеми, визначення перспектив дослідження	10 балів
6	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (при їх наявності), список використаних джерел	2 бали
Разом		30 балів

Шкала оцінювання ІНДЗ у формі реферату

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка за традиційною шкалою
Високий	26-30	Відмінно
Достатній	20-25	Добре
Середній	14-19	Задовільно
Низький	Нижче 13	Незадовільно

VII. Система поточного і підсумкового контролю знань

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Управління навчальною та виховною діяльністю» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок: збільшення кількості підсумкових балів до 100 балів.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види і терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у таблицях.

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ зп	Вид діяльності студента	Макс. кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
			Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид
1	Відвідування лекцій	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	Відвідування практичних (семінарських, лаб.) занять	1	1	1	1	1	1	1	1	1
3	Виконання завдання для самостійної роботи (домашнього завдання)	5								
4	Робота на практик. (семінарськ.) занятті (в т.ч. доповідь, виступ, повідомл., дискусія)	10	1	10	1	10	1	10	1	10
5	Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ)	30	1	30	1	30	1	30	1	30
6	Опрацювання фахових видань (в т.ч. першоджерел)	10								
7	Написання реферату	15								
8	Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
9	Виконання тестового контролю, експрес-контроль	10	1	10	1	10	1	10	1	10
10	Творча робота (в т.ч. есе)	20								
	Макс. кількість балів за видами діяльності студента (МВ)			77		77		77		77

**Методика розрахунків
модульної і семестрової оцінок студента**

№ зп	Оцінка студента	Макс. оцінка	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
1	Максимальна підсумкова модульна оцінка (ММ)			20		20		20		20
2	Фактична кількість балів студента за змістовими модулями (приклад) (ФБ)			50		46		52		60
3	Максимальна підсумкова семестрова модульна оцінка (МС)	80								
4	Залікова рейтингова оцінка (Е)	20								18
5	Підсумкова модульна оцінка студента $M = \Phi B / MB * MM$			13		12		14		116
6	Підсумкова семестрова мод. оцінка $C = \Sigma(\Phi B) / \Sigma(MB) * MC$									55
7	Підсумкова семестрова рейтингова оцінка $P = C + E$									73/D

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- *Методи усного контролю:* індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, залік.
- *Методи письмового контролю:* модульне письмове тестування, підсумкова письмове тестування, звіт, реферат.
- *Комп'ютерного контролю:* тестове опитування.
- *Методи самоконтролю:* уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Порядок переведення рейтингових показників успішності у систему
оцінювання ECTS

Оцінка ECTS	Значення оцінки	Оцінка за шкалою університе ту	Оцінка за національною шкалою	
A	Відмінно – відмінний рівень знань в межах обов'язкового матеріалу	90 – 100 балів	відмінно	Зараховано
B	Дуже добре – достатньо високий рівень знань в межах обов'язкового матеріалу	82 – 89 балів	добре	
C	Добре – в цілому добрий рівень знань з незначною кількістю помилок	75 – 81 балів		
D	Задовільно – посередній рівень знань із значною кількістю помилок	69 – 74 балів	задовільно	
E	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань	60 – 68 балів		
FX	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань з можливістю перескладання за умови самостійного опрацювання	35 – 59 балів	незадовільно	Незараховано
F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань, що вимагає повторного вивчення дисципліни	1 – 34 балів		

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульних контрольних робіт.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Реферативні дослідження, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні:* лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (Power Point – презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні:* вправи, діагностування, ділові ігри, тренінги.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

IX. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

1. опорні конспекти лекцій;
2. навчальні посібники;
3. робоча навчальна програма;
4. збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
5. засоби підсумкового контролю (комп'ютерна програма тестування, комплект друкованих завдань для підсумкового контролю);
6. завдання для ректорського контролю знань студентів з навчальної дисципліни «Техніка управлінської діяльності».

Х. ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОГО ТЕСТУВАННЯ

Модуль 1. Методична робота як інструмент розвитку загальноосвітнього навчального закладу

1. *Із поданого переліку оберіть функції науково-методичної роботи в ЗНЗ:*

- ☐ Оцінювати та контролювати якість навчально-виховного процесу та рівень його забезпечення педагогічними кадрами відповідної кваліфікації.
- ☐ Розробляти та надавати методичні рекомендації щодо покращення навчально-виховного процесу.
- ☐ Забезпечувати матеріально-технічну базу НЗ.
- ☐ Організовувати патріотичне виховання учнів.
- ☐ Здійснювати аналіз умов забезпечення психофізичного здоров'я учнів.
- ☐ Забезпечувати координацію змісту науково-методичної роботи ЗНЗ зі змістом діяльності науково-методичних установ регіону.
- ☐ Розробляти бюджет НЗ.

2. *Продовжить речення: «Стажування організовуються для молодих спеціалістів упродовж...»*

- ☐ Першого року.
- ☐ Другого року.
- ☐ Кожні 5 років.

3. *Із поданих визначень оберіть те, що відображає суть поняття «методична робота в школі»:*

- ☐ Сукупність упорядкованих знань про принципи, зміст, методи, засоби і форми організації навчально-виховного процесу з окремих навчальних дисциплін, що забезпечують розв'язання завдань.
- ☐ Способи організації навчання, що визначають, яким чином має бути організовано процес навчання.
- ☐ Цілісна система діагностичної, пошукової, аналітичної, інформаційної, організаційної діяльності заходів, спрямованих на всебічне підвищення професійної майстерності кожного вчителя, розвиток творчого потенціалу педагогічного колективу школи в цілому та удосконалення якості навчально-виховного процесу.

4. *Продовжить речення : «Для молодого вчителя-стажиста наставника...?»*

- ☐ Обирає стажист.
- ☐ Призначає керівник закладу.
- ☐ Наставник обирає стажиста.

5. *Наприкінці навчального року результати стажування розглядає:*

- ☐ Методична рада.
- ☐ Дирекція школи.
- ☐ РНМЦ.

Модуль 2. Управління методичною роботою у навчальному закладі (інноваційний аспект)

1. *Із поданих визначень оберіть те, що відображає суть поняття «педагогічна інноватика»:*

- ☐ Здатність педагога до змін, реформ у професійної діяльності за нових соціально-педагогічних умов.
- ☐ Вчення про створення, оцінювання, освоєння і використання педагогічних новацій.
- ☐ Вивчення педагогом стану, результатів своєї професійної діяльності, встановлення причинно-наслідкових взаємозв'язків між елементами педагогічних явищ, визначення шляхів вдосконалення навчання і виховання дітей.

3. *Із поданих визначень оберіть те, що відображає суть поняття «методика навчання»:*

- ☐ Способи організації навчання, що визначають, яким чином має бути організовано процес навчання.
- ☐ Сукупність упорядкованих знань про принципи, зміст, методи, засоби і форми організації навчально-виховного процесу з окремих навчальних дисциплін, що забезпечують розв'язання завдань.
- ☐ Спосіб побудови й обґрунтування системи філософського знання, сукупність прийомів і операцій практичного і теоретичного освоєння дійсності.

4. *Чи є вірним твердження: «Інтерактивне навчання – це спеціальна форма організації пізнавальної діяльності, яка має конкретну, передбачувану мету – створити комфортні умови навчання, за яких кожен учень відчуває свою успішність, інтелектуальну спроможність»?*

- ☐ Так.
- ☐ Ні.

5. *Із поданого переліку оберіть шляхи та засоби формування методичної культури, розвитку методичної майстерності, удосконалення професійних здібностей педагога:*

- ☐ Навчально-методична робота в між курсовий період.
- ☐ Атестація педпрацівника.
- ☐ Проходження курсової підготовки при ІІПО, що створює умови для неперервності післядипломної освіти педагогів, формування педагогічної майстерності, особистої професійної культури
- ☐ Семінари – практикуми, конференції.
- ☐ Самоосвіта.
- ☐ Методичні наради.

6. *Встановіть відповідність між поняттям та його визначенням:*

Інновація		Форма організації пізнавальної діяльності на основі взаємодії
Інтерактивне навчання		Навчальна та освітня діяльність зорієнтована на динамічні зміни в навколишньому світі
Тренінг		Нововведення, зміна, оновлення; новий підхід

Інноваційне навчання		Форма проблемного навчання зорієнтована на максимальну активну участь слухачів
----------------------	--	--

7. *Із поданого переліку оберіть індивідуальні форми науково – методичної роботи:*

- ☐ Творчі майстерні.
- ☐ Наставництво.
- ☐ Лекції – консультації.
- ☐ Дистанційне навчання.
- ☐ Педагогічні виставки.
- ☐ Самоосвіта.
- ☐ Методичні наради.
- ☐ Семінари-практикуми.
- ☐ Стажування.

8. *Із поданого переліку оберіть інноваційні форми науково – методичної роботи:*

- ☐ Рольові ігри.
- ☐ Методичні об'єднання.
- ☐ Тренінги.
- ☐ Науково-практичні конференції.
- ☐ Творчі студії.
- ☐ Педагогічні виставки.
- ☐ Педагогічні КВК.
- ☐ Освітнянські вечори.

9. *Чи є вірним твердження, що структура діяльності – це сукупність взаємопов'язаних і взаємозумовлених елементів діяльності, що у структуру діяльності виокремлюють мотиви, план діяльності, засоби, методи і форми діяльності, критерії результативності та інші елементи.*

- ☐ Так.
- ☐ Ні.

10. *Чи є вірним твердження, що форма навчання – це спосіб побудови й обґрунтування системи філософського знання; сукупність прийомів і операцій практичного і теоретичного освоєння дійсності?*

- ☐ Так.
- ☐ Ні.

11. *Із поданих визначень оберіть те, що відображає суть поняття «професійна мобільність»:*

- ☐ Здатність педагога до змін у професійної діяльності за нових соціально-педагогічних умов.
- ☐ Навчально-виховна, організаційно-педагогічна діяльність, у процесі якої стабільні позитивні результати у розв'язанні актуальних педагогічних проблем забезпечуються використанням інтерактивних форм і методів навчання.
- ☐ Зорієнтована на динамічні зміни в навколишньому світі навчальна та освітня діяльність, яка ґрунтується на розвитку різноманітних форм мислення,

творчих здібностей, високих соціально – адаптивних можливостей особистості.

12. Чи є вірним твердження, що самоаналіз педагогічної діяльності – це вивчення педагогом стану, результатів своєї професійної діяльності, встановлення причинно-наслідкових взаємозв'язків між елементами педагогічних явищ, визначення шляхів вдосконалення навчання і виховання дітей?

- ☐ Так.
☐ Ні.

13. Встановіть відповідність між поняттям та його визначенням:

Мета науково-методичної роботи ЗНЗ		<ul style="list-style-type: none"> • загальнокультурна підготовка вчителя • методична підготовка • етична підготовка • дидактична підготовка
Зміст науково-методичної роботи ЗНЗ		<ul style="list-style-type: none"> • гуманізація • науковість • системність • творчість
Основні принципи науково-методичної роботи ЗНЗ		<ul style="list-style-type: none"> • допомога вчителям у розвитку, підвищенні їх майстерності • активізація творчого потенціалу • формування здатності до швидкої адаптації в умовах, що постійно змінюються

14. Чи є вірним твердження, що інноваційний потенціал НЗ – це здатність навчально-виховного закладу створювати, сприймати, реалізовувати нововведення і своєчасно позбавлятися від застарілого, педагогічно недоцільного.

- ☐ Так.
☐ Ні.

17. Встановіть відповідність між посадою і функціями:

Директор ЗНЗ		<ul style="list-style-type: none"> • відповідає за планування методичної роботи; • організовує й координує роботу всіх методичних ланок школи; • забезпечує проходження атестації
Заступник директора з НВР ЗНЗ		<ul style="list-style-type: none"> • визначає організаційну структуру методичної роботи; • добирає керівників методичних об'єднань; • розглядає й затверджує плани методичних об'єднань; • забезпечує участь учителів у курсовій підготовці.

18. Із поданого переліку оберіть функції методичного кабінету:

- ☐ Надавати науково-методичні консультації.
☐ Організовувати виховну роботу з учнями.
☐ Запроваджувати науково-методичні інновації.
☐ Забезпечувати моніторинг професійного рівня вчителів і творчих здібностей учнів.
☐ Організовувати культурно-масові заходи.

- ☐ Брати участь в атестації вчителів.

19. *Метою атестації педагогічних працівників є визначення:*

- ☐ відповідності педагогів посаді, яку вони обіймають
- ☐ відповідності рівневі кваліфікації
- ☐ відповідності етичним нормам

20. *Атестацію щороку проводять:*

- ☐ методичні ради
- ☐ РНМЦ
- ☐ атестаційні комісії при ЗНЗ

21. *Педагогічних працівників атестують при:*

- ☐ РНМЦ
- ☐ НЗ
- ☐ ГУОН

22. *Рішення про результати атестації на клопотання комісії ЗНЗ приймає:*

- ☐ Атестаційна комісія при органі управління освіти.
- ☐ Атестаційна комісія при НЗ.
- ☐ Атестаційна комісія при РНМЦ.

23. *Колективними (постійно діючими) формами методичної роботи є:*

- ☐ Методичні об'єднання.
- ☐ Консультування.
- ☐ Циклові групи.
- ☐ Творчі групи.
- ☐ Науково-практичні конференції.
- ☐ Методичні наради.
- ☐ Школи передового досвіду.

24. *На першому організаційному засіданні методичного об'єднання:*

- ☐ Обговорюють план роботи на рік.
- ☐ Затверджують план роботи на рік.
- ☐ Обирають голову та секретаря метод об'єднання.
- ☐ Обговорюють можливі кандидатури голови та секретаря метод об'єднання.
- ☐ Обмінюються досвідом з питань підготовки до навчального року.

25. *Чи вірним є твердження: «Циклові групи створюються за наявності 1-2-х фахівців шляхом об'єднання декілька суміжних дисциплін»?*

- ☐ Так.
- ☐ Ні.

26. *Чи вірним є твердження: «Тривалість роботи творчої групи залежить не від складності проблеми, а від запланованого часу на її вирішення»?*

- ☐ Так.
- ☐ Ні.

27. *Оберіть із переліку колективні періодичні форми організації науково-методичної роботи:*

- ☐ Педагогічні читання.

- ☐ Відкриті уроки.
- ☐ Методичні об'єднання.
- ☐ Методичні наради.
- ☐ Циклові групи.
- ☐ Стажування.

28. Встановіть відповідність між поняттям та його визначенням:

Методика навчання як окрема дидактика		– це способи організації навчання; визначають, яким чином має бути організовано процес навчання, на відміну від методів, які відповідають на запитання як навчити; зумовлюють часовий і організаційний режим навчання, місце проведення та ін.
Форми навчання		– сукупність упорядкованих знань про принципи, зміст, методи, засоби і форми організації навчально-виховного процесу з окремих навчальних дисциплін, що забезпечують розв'язання завдань.

29. Встановіть відповідність між поняттям та його визначенням:

Метод навчання		- це цілеспрямований підхід, шлях, за допомогою якого досягається поставлена мета.
Науковий метод		- це спосіб побудови й обґрунтування системи філософського знання; сукупність прийомів і операцій практичного і теоретичного освоєння дійсності.

30. Під час стажування молоді спеціалісти користуються:

- ☐ Обмеженими правами працівника школи.
- ☐ Всіма правами працівника школи.
- ☐ Не мають прав, лише виконують покладені на них обов'язки.

31. Наприкінці навчального року результати стажування розглядає:

- ☐ Методична рада.
- ☐ Дирекція школи.
- ☐ РНМЦ.

32. Призначення експериментального педагогічного майданчику полягає у:

- ☐ Реалізації педагогічних ініціатив.
- ☐ Впровадженні принципово нових технологій у практику закладів освіти.
- ☐ Підвищенні статусу навчального закладу.
- ☐ Апробації педагогічних інновацій.

33. Встановіть відповідність між поняттям та його визначенням:

Інноваційний потенціал НЗ		– здатність педагога до змін у професійної діяльності за нових соціально-педагогічних умов.
Професійна мобільність		– здатність навчально-виховного закладу створювати, спіймати, реалізовувати нововведення і своєчасно позбавлятися від застарілого, педагогічно недоцільного

34. Із поданого переліку оберіть шляхи та засоби формування методичної культури:

- ☐ самоосвіта
- ☐ стажування

- ☐ навчально-методична робота в між курсовий період
- ☐ проходження атестації
- ☐ проходження курсової підготовки при ППО
- ☐ участь у виховних заходах

35. *Оберіть правильну послідовність етапів впровадження інновацій:*

- ☐ Усвідомлення колективом необхідності змін та впровадження нововведень.
- ☐ Подолання опору та психологічного дискомфорту.
- ☐ Здійснення проектування нововведення творчою групою.
- ☐ Пошук та актуалізація нових ідей.
- ☐ Стратегія управління та підготовка суб'єктів інноваційної діяльності до роботи в нових умовах.
- ☐ Управління процесом впровадження інновації.
- ☐ Оприлюднення результатів інноваційної педагогічної діяльності (інноваційного продукту).

36. *Із поданого переліку оберіть інновації у формах, методах і технологіях навчання та виховання:*

- ☐ Запровадження модернізованих управлінських функцій керівника (прогностичної, політико-дипломатичної, менеджерської, представницької, консультативної);
- ☐ Пріоритетність діалогових, діагностичних, активних та інтерактивних методів навчання і виховання;
- ☐ Запровадження моніторингу;
- ☐ Впровадження дистанційної форми навчання;
- ☐ Використання економічних методів управління;
- ☐ Запровадження альтернативних навчально-виховних технологій (розвивальної, модульно-розвивальної, диференційованої, індивідуально орієнтованої).

37. *Оберіть правильну послідовність алгоритму впровадження інновацій:*

- ☐ Обґрунтування необхідності розроблення нововведення.
- ☐ Власне розробка інновації.
- ☐ Використання інновації.
- ☐ Прийняття рішення про розроблення .
- ☐ Освоєння інновації.
- ☐ Аналіз, контроль і оцінювання процесу та результатів інновації (моніторинг).
- ☐ Прийняття рішень про впровадження, розширення освоєння інновації чи припинення роботи.
- ☐ Попередня експертиза нововведення.
- ☐ Рекомендації для більш масового впровадження інновації.

38. *Встановіть відповідність між поняттям та його визначенням:*

Методи організації інноваційного процесу		– способи організації робіт від формулювання ідеї до досягнення комерційного результату. Застосовуються три основні способи: послідовна, паралельна, інтеграційна організація робіт.
Локальні інновації		– це нововведення, що змінюють форми, методи, засоби навчання, виховання та управління в масштабах конкретного навчального закладу.

Модуль 3. Соціальні проекти як механізми впливу на формування свідомості сучасної молоді

1. Визначте у якій послідовності проводиться розроблення соціальних інновацій:

1. Фаза аналізу містить у собі позначення проблеми, її ідентифікацію й актуалізацію.

2. Фаза розроблення складається з певних етапів.

3. Фаза розвитку являє собою процес дослідження нововведення і його експериментального застосування, перевірку його адекватності і, у разі необхідності, його доведення і переробку.

4. Фаза оцінки є вихідним пунктом для подальшого розвитку нововведення і дає основу для його поширення і впровадження.

2. Визначте хто в школі, крім соціального педагога, повинен виконувати соціально-педагогічні функції?

- психологи
- вчителі
- класні керівники
- адміністрація
- батьківська рада школи

3. Визначте послідовність етапів проведення проектної роботи:

- 1. Пошуковий:* визначення теми проекту, пошук та аналіз проблеми, висування гіпотези, постановка цілі, обговорення методів дослідження.
- 2. Аналітичний:* аналіз вхідної інформації, пошук оптимального способу досягнення цілі проекту, побудова алгоритму діяльності, покрокове планування.
- 3. Практичний:* виконання запланованих кроків.
- 4. Презентаційний:* оформлення кінцевих результатів, підготовка та проведення презентації, «захист» проекту.
- 5. Контрольний:* аналіз результатів, коригування, оцінка якості проекту.

4. Дайте правильне визначення поняття «проект»:

- Будь-яку діяльність, спрямовану на визначення комплексу окремих кроків.
- Сукупність певних дій, документів, текстів для створення реального об'єкта, предмета, створення різноманітного теоретичного продукту.

5. Чи згодні Ви, що незалежно від сфери застосування, проект має такі ознаки:

- спрямованість на досягнення конкретної мети;
- базування на координованому виконанні пов'язаних між собою дій;
- обмеженість у часі виконання, визначення певної дати початку і закінчення;
- певною мірою неповторність і оригінальність.

6. Чи вірно визначення?

Соціальна інновація - свідомо організоване нововведення або нове явище в практиці соціальної роботи, що формується на певному етапі розвитку суспільства відповідно до соціальних умов, що змінюються, і що має за мету *ефективні позитивні перетворення в соціальній сфері*.

- Так
- Ні

7. Які міжнародні та вітчизняні документи регулюють соціальну роботу:

- Конвенція про права дитини.
- Міжнародні документи в галузі соціальної роботи.
- Документи, що стосуються сім'ї , усиновлення, опіки та піклування.
- Документи, що стосуються соціальної допомоги.
- Документи, що стосуються освіти та виховання.
- Кодекс законів про працю.

8. Дайте правильне визначення термінів:

Соціальний захист	політика, спрямована на забезпечення життєдіяльності громадян на рівні, не нижчому за мінімальні соціальні стандарти.
Соціальне управління	політика, спрямована на аналіз станів суспільства та організацію діяльності щодо переведення суспільства з одного стану в інший.
Соціальна робота	елемент соціальної політики, спрямована на відновлення та стабільність образу життя, притаманного суспільству.
Соціальне забезпечення	політика, спрямована на створення всім громадянам рівних можливостей для забезпечення їх необхідними

	для життєдіяльності ресурсами
--	----------------------------------

9. Чи згодні Ви з твердженням, що:

Соціальна педагогіка – це метод соціальної роботи який своїм завданням має формування певної соціальної культури, формування механізмів свідомого вибору тих чи інших форм поведінки, інтеграції знань, відношення та поведінки в систему вищого рівня, що називається картина світу, придання сенсу новим знанням, відношенням та поведінці.

- Так
- Ні

Модуль 4. Система роботи щодо профілактики бездоглядності, правопорушень та шкідливих звичок серед дітей та підлітків.

1. Назвіть що входить до компетенції шкільної психологічної служби?

- психодіагностика,
- психокорекція (психологічний розвиток)
- психотерапія
- консультативно-просвітницька діяльність
- медична діагностика

2. Чи можливо використовувати психологічні та соціальні інструментарії, які мають вплив на психіку дітей без проведення психологічної експертизи?

- Так
- Ні
-

3. Чи є вірним твердження, що головною функцією психологічної служби освіти є: професійний захист психологічного здоров'я дітей

- Так
- Ні

XI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основні джерела

1. Актуальні аспекти соціальної роботи з девіантною молоддю: Методичний посібник. - Донецьк, 1996.
2. Антология социальной работы. В 5 т. сост. М.Ф. Фирсов. – М: Сварогъ – НВФСПТ, 1994 - 1995.
3. Безпалько О. В. Соціальна педагогіка: схеми, таблиці, коментарі : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Безпалько О. В.– К. : Центр учбової літератури, 2009. – 208 с.
4. Беличева С.А., Фокин В.М. Социальная профилактика отклоняющегося поведения несовершеннолетних как комплекс охранно-защитных мер. - М.: ТЕИС, 1993.
5. Булашев Г. Український народ в своїх легендах, релігійних поглядах та віруваннях. К., 1992.
6. Буянов М.И. Ребенок из неблагополучной семьи: Записки детского психиатра. М., 1988.
7. В.М. Петрик, В.В.Остроухов та ін.:навчальний посібник Сучасні технології маніпулювання свідомістю, ведення інформаційних війн і спеціальних інформаційних операцій – К., 2006 – 207с.
8. В.М. Петрик, С.В. Сьомін та ін. : навчальний посібник Нетрадиційні релігійні та містичні культи України – К., 2003 – 334с.
9. Василькова Ю.В., Василькова Т.А. Социальная педагогика: Курс лекций. Учеб пособие. М., 1999.
10. Веретенко Т. Г. Соціально-педагогічна робота у закладах освіти / Т. Г. Веретенко // Соціальна педагогіка: теорія і технології : підручник [для студ. вищ. навч. закладів] / [Т. Ф. Алексєєнко, Т. П. Басюк, О. В. Безпалько та ін.] ; за ред. І. Д. Зверєвої. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. –С. 84–103.
11. Г.М. Гмиря „Виховна система школи: Створення. Розбудова. Розвиток.: На допомогу заступнику директора з виховної роботи.- К,: ВПП „Компас”, 2007. - 276с.
12. Головатый Н.Ф. Социология молодежи: Курс лекций. - К.: МАУП, 1999. – 224с.
13. Гурко Т.А. Программа социальной работы с неполными семьями. - М: ЦОЦ, 1992.
14. Даниленко Л. Менеджмент інновацій в освіті. – К.: Шк. Світ, 2007. – 120 с.
15. Демчук В.С. Основи освітнього менеджменту. - К.: Ленвіт, 2007. – 263 с.
16. Дзюбан В. А. Социальная защита детей и подростков в деятельности современной школы: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / В. А. Дзюбан. – Брянск, 2002. – 157 с.
17. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. – К.: Академвидав, 2004. – 352 с.
18. Дроб'язко П.І. Управління заступником директора школи навчально-виховним процесом – К.: Оріяни, 2003. – 76 с.
19. Енциклопедія освіти / Головний ред. В.Г.Кремень. – К.: Юніком Інтер, 2008. – 1040 с
20. Життєтворчий потенціал реабілітаційної педагогіки збірник за ред. О.О.Новік - К.,2002 - 304с.
21. Збірник законодавчих актів і нормативних документів з питань соціально-правового захисту дітей. - К., АТ «Видавництво «Столиця», 1998.
22. Зверєва І. Д. Соціально-педагогічна робота з дітьми та молоддю в Україні: теорія і практика : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора пед. наук : спец. 13.00.05 «Соціальна педагогіка» / І. Д. Зверєва. – К., 1999. – 39 с.
23. Зеньковский В. Педагогика – К., 2006 – 141с.
24. Зинченко С.К. Трудные дети. К., 1988.

25. Ігри дорослих. Інтерактивні методи навчання / Упоряд. Л.Галіціна. – К.: Ред. загальнопед. газ., 2005. – 128 с.
26. Інноваційна діяльність ЗНЗ / Упоряд. Л.Галіціна. – К.: Вид. дім «Шкіл.світ», 2005. – С.89
27. Інформаційні матеріали для слухачів курсів підвищення кваліфікації працівників галузі Мінсім'ядітимолоді (Тези лекцій) – К., 2004
28. Капська А.Й., Безпалько О.В., Вайнола Р.Г. Актуальні проблеми соціально-педагогічної роботи (модульний курс дистанційного навчання) – К., 2002.
29. Караман О. Л. Захист дитинства як соціально-педагогічна категорія, її сутність і зміст / О. Л. Караман // Соціальна педагогіка: теорія та практика. – 2004. – № 1. – С. 10–18.
30. Коваль Л.Г., Зверєва І.Д., Хлебик С.Р. Соціальна педагогіка / соціальна робота: Навч. посібник. -К.: ІЗМН, 1997.
31. Комплексна реабілітація дитини: стратегія, технології, перспективи – Матеріали Всеукраїнської науково-пошукової конференції – К., 2003
32. Конвенція ООН про права дитини. - К., Столиця, 1997.
33. Конституція України. - К., 1996.
34. Лукашевич Н.П., Солодков В.М. Социология образования .Конспект лекций. - К., 1997
35. Луков В.А. Социальное проектирование: Учеб. пособие. – М.: Изд-во Московской гуманитарно-социальной академии. 2003. - 240 с.
36. М. П. Лукашевич Соціалізація: виховні механізми і технології. – К., 1998.
37. Майбутнє України в руках молоді. Бесіди з правового виховання/ Укладач Г.С.Грай. – Тернопіль: Видавництво Астон, 2005. - 272с.
38. Медведева И.Я., Т.Л. Шишова: Сборник материалов – 2007. – 317с.
39. Методична робота в школі / Упоряд. М.Голубенко. – К.: Шк. світ, 2007. – 128 с.
40. Микитюк П.П. Інноваційний менеджмент. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 400 с.
41. Моніторинг у ЗНЗ / Упоряд. М.Голубенко. – К.: Шк. світ, 2007. – 128с.
42. Мордовцев А. С. Социально-юридический механизм обеспечения прав и свобод человека / Мордовцев А. С.; под ред. Н. И. Мотузова. – Саратов : МВД РФ, 1996. – 198 с.
43. Москаленко В.Д. Программа социальной работы с семьями больных алкоголизмом. - М.: ЦОЦ, 1992.
44. Мустаева Ф.А. Основы социальной педагогики: Учебн. для студ. высших. пед. завед. – 2-е изд., перераб., и доп. – М: академ. Проект, 2001.
45. Никитин В. А. Начала социальной педагогики / Никитин В. А. – М. : Московск. психолого-социальный ин-т : Флинта, 1999. – 72 с.
46. Пилипенко О.І. Методологічні підходи до соціальної роботи з групами ризику. Сучасна соціологічна парадигма. - К., МАУП, 2000.
47. Підготовка волонтерів до роботи у службі «ТЕЛЕФОН ДОВІРИ» - К., 2003
48. Поддубная Т. Н. Социальная защита детства в России и за рубежом : учеб. пособ. для студ., высш. учеб. заведений / Поддубная Т. Н. – М. : Издательский центр "Академия", 2008. – 320 с.
49. Попович Г. Соціальна робота в Україні і за рубежом. / Навч.-метод. посібник. – Ужгород, 2000.
50. Права дитини: сучасний досвід та інновації за ред.Г. Лактіонової – К., 2005. – 252 с.
51. Практична психологія та соціальна робота. К., 1997-2004.
52. Проблеми безпритульності та бездоглядності дітей: тематична Державна доповідь про становище дітей в Україні за підсумками 2003 року. – К.: Державний інститут проблем сім'ї та молоді, 2004. – 240с.
53. Проблеми безпритульності та бездоглядності дітей: тематична

54. Проектна діяльність у школі/ Упоряд. М.Голубенко. –К.: Шк. світ, 2007. – 128с.
55. Психологія життєвої кризи. Відп. Редактор Т.М. Титаренко. Київ, 1998.
56. Рабінович П. М. Основи загальної теорії права та держави : навч. посіб. / Рабінович П. М. – 5-те вид., зі змінами. – К. : Атака, 2001. – 176 с.
57. Соціальна політика та менеджмент у соціальній роботі / Під. заг. ред. І.Д. Зверєвої, Г.Лактіонової. – К., 2001.
58. Соціальна робота (теорія і практика). Навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів. – К.:ВМУРОЛ „ Україна”, 2004.
59. Соціально-правові основи інформаційної безпеки під ред. М.Петрика К., 2007
60. Соціологія за ред. В.Г. Городяненко - К., 2008. - 542с.
61. Соціологія. Короткий енциклопедичний словник. // Під. заг. ред. В. І. Воловича. – К., 1998.
62. Сучасні тенденції соціально-правової освіти молоді // За заг. ред. Пінчук І.М., Толстоухової С.В. – К.: УДЦССМ. 2000.
- 63.** Технологізація волонтерської роботи в сучасних умовах. / за заг. ред. проф. Ф.Й. Капської. – К., 2001.
64. Технології соціальної роботи. / За заг. ред. А.Й. Капської. – К., 2000.
65. Толстых А.В. Подросток в неформальной группе. М., 1993.
- 66.** Трубавіна І.М. Зміст та форми просвітницької роботи з батьками. – К., 2000.
67. Фирсов М.В., Шапиро Б.Ю. Психология социальной работы: содержание и методы психосоциальной практики: Учеб. пособ.. – М., «Академия», 2002.
68. Харченко С. Я. Соціально-педагогічні технології : навч.-метод. посіб / С. Я. Харченко, Н. П. Краснова, Л. П. Харченко. – Луганськ : Альма – матер, 2005. – 552 с.
69. Хриков Є.М. Управління навчальним закладом. – К.: Знання, 2006. – 365с.
70. Школа молодого завуча / Упоряд. Л.Галіціна. – К.: Ред. загальнопед. газ., 2005. – 128 с.
71. Шульга Т. И. Социально-психологическая помощь обездоленным детям: опыт исследований и практической работы : учеб. пособ. / Шульга Т. И., Олиференко Л. Я., Биков А. В. – М. : Изд-во УРПО, 2003. – 400 с.
- 72. Додаткові джерела:**
73. Алексєєнко Т. Ф. Технології соціально-педагогічної роботи в територіальній громаді / Т. Ф. Алексєєнко // Соціальна педагогіка: теорія та практика. – 2004. – № 2. – С. 19–24.
74. Держава і право : зб. наук. пр. – К. : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2001. – Вип. 12. Юридичні і політичні науки. – 568 с.
75. Життєтворчий потенціал реабілітаційної педагогіки: роздуми над проблемою: збірник / Ред. Кол.: С.О. Новік, Л.І. Немоловська, І.С. Єрмаков та ін. – К.: 2002 – 308с.
76. Заверико Н. В. Технології соціально-педагогічної діяльності / Н. В. Заверико // Соціальна педагогіка: теорія і технології : підручник / [за ред. І. Д. Зверєвої]. – К : Центр навчальної літератури, 2006. – С. 147–160.
77. Загрекова Л. В. Теория и технология обучения : учеб. пособ. для студ. пед вузов / Л. В. Загрекова, В. В. Николина. – М. : Высш. шк., 2004. – 157 с.
78. Калашнікова С.А. Навчання дорослих на основі компетентісно-орієнтованого підходу – К.: Проект «Рівний доступ до якісної освіти в Україні», 2008. – 56 с.
79. Кларин М. В. Инновации в мировой педагогике: обучение на основе исследования, игры и дискуссии: анализ зарубежного опыта / Кларин М. В. – Рига : НППЦ "Эксперимент", 1998. – 180с.
80. Лютий В. П. Технологія соціальної роботи : конспект лекцій / Лютий В. П. – К. : Академія праці та соціальних відносин ФПУ, 2003. – 75 с.

81. Овчарова Р. В. Справочная книга социального педагога / Овчарова Р. В. – М. : ТЦ "Сфера", 2001. – С. 65–74.
82. План виховної роботи / Під заг. ред. В.В. Григораша. – Х.: Вид. Група „Основа”, 2007. – 208с
83. Софій Н.З. Інноваційні методи навчання та викладання: теоретичне підґрунтя та методика використання. – К.: Проект «Рівний доступ до якісної освіти в Україні», 2008. – 60 с.
84. Шкільна документація / Упоряд. Н.Мурашко – К.: Редакції загальнопедагогічних газет, 2003. – 112 с.

85. Інтернет-ресурси:

86. Головне управління освіти і науки Київської міської держадміністрації.
– <http://www.guon.kiev.ua>.
87. МОН України. - <http://www.mon.gov.ua>.
88. Міністерство України у справах сім'ї, молоді та спорту (офіційний сайт) <http://mms.gov.ua>
89. Нормативно-правове і програмно-методичне забезпечення організації навчального процесу в ЗНЗ України. – <http://www.znz.edu-ua.net>.
90. Освіта. - <http://www.osvita.org.ua> -
91. База "Законодавство України" на сайті Верховної Ради
<http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
92. Про охорону дитинства: Закон України від 26.04.01 р.
<http://caritas.iatp.org.ua/law/z-ohdtn.html>
93. Національна програма патріотичного виховання громадян, формування здорового способу життя, розвитку духовності та зміцнення моральних засад суспільства, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 15 вересня 1999 р. N 1697
http://umvs.odessa.ua/LAWS/prog_patriot.htm
94. Національний фонд соціального захисту матерів та дітей "Україна - дітям" <http://ukraine-children.org.ua/ukr>
95. "Виховна робота в школі" на сайті ХОБД
<http://www.library.kherson.ua/teach/scool.htm>
96. Теоретико-педагогічні засади превентивного виховання (підготовка вчителів до цієї роботи) <http://www.zsu.zp.ua/herald/articles/2363.pdf>
97. Сторінки навчально-методичного кабінету виховної роботи (Київська обл.) <http://www.kristti.kiev.ua/kabinet/vuhov/vuhov.htm>
Виховання правосвідомого громадянина: бібліотечна складова.
Консультація <http://www.library.kherson.ua/lib/pravo.htm>
98. Теорія і практика виховної роботи: Рек. список літератури для заступників директорів з виховної роботи (м. Харків)
<http://www.rvodzr.org.ua/upload/main/spicok.doc>